

Qərbi azərbaycanlıların qayıdışına dəstək verilməlidir!

Hazırda Cənubi Qafqazda dayanıqlı sülhün və sabitliyin təmin olunması üçün əlverişli mühit yaranıb. Ötən ilin avqustunda Vaşinqtonda Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh sazişinin parafanmasından sonra tərəflər arasında etimadın formalaşması üçün addımlar atılır. Hər iki ölkənin vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin qarşılıqlı səfərləri, ticarət əlaqələrinə başlanılması, Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı müsbət atmosfer pozitiv məqamlardan xəbər verir. Yəni, tərəflər onilliklər boyu davam edən münaqişənin başa çatmasından sonra sülh şəraitində yaşamağı öyrənirlər.

Avropa Şurasının növbəti qərarı...

Lakin müəyyən xarici dairələr regionumuzda sülhün təmin olunmasında maraqlı deyil. Bu səbəbdən də, Azərbaycanla Ermənistan arasında yenidən gərginlik yaratmağa xidmət edən mövqe sərgiləyirlər. Bu dairələrdən biri də Avropa Şurasıdır. Belə ki, Avropa Şurasının İnsan hüquqları üzrə komissarı Maykl Oflahertinin Ermənistanı etdiyi səfərə dair yayılmış məlumatda Azərbaycanın Qarabağ bölgəsindən könüllü köçüb getmiş ermənilərin qayıdış hüququ xüsusi olaraq vurğulanıb. Halbuki bu məsələ çoxdan bitib. Hətta bir müddət ön-

Qərbi Azərbaycan İcması Avropa Şurası və Avropa Parlamentinə çağırış edib

cə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan da Qarabağ ermənilərinin qayıtmasının gündəlikdə olmadığı, onların qayıtmasının yenidən tərəflər arasında problemlər yaradacağını bəyan etmişdi. Paşinyan həmin ermənilərin Ermənistan cəmiyyətinə inteqrasiyasının vacibliyini söyləyib. Belə olan halda, Avropa Şurasının Qarabağ ermənilərinin qayıtmasında marağı nədir? Cavab aydındır: Bu qurumun Azərbaycana qarşı qərəzi bütün dünyaya məlumdur. Torpaqlarımız işğal altında olanda təcavüzkar Ermənistanla qarşı heç bir addım atmayan bu təşkilat ölkəmizi “insan hüquqları və demokratiya” bəhanəsi ilə hədəfə alırdı. Azərbaycan öz ərazi bütöv-

lüyünü və suverenliyini bərpa etdikdən sonra Avropa Şurası gerçək simasını aşkara çıxardı. Azərbaycan nümayəndə heyəti ilə bağlı AŞPA-nın çıxardığı qərar da qərəzin və ədalətsizliyin gerçək nümunəsi oldu.

Təəssüf ki, Avropa Şurasının İnsan hüquqları üzrə komissarı Maykl Oflahertinin təmsalında bu qərəz hələ də davam etməkdədir. Yeri gəlmişkən, məsələ ilə bağlı Qərbi Azərbaycan İcması bəyanat verib. Bəyanatda qeyd olunub: “Qərbi Azərbaycan İcması əvvəllər bir neçə dəfə Avropa Şurasının müxtəlif təsisatlarına müraciət ünvanlasa da, nədənsə onlar bizim Ermənistanla öz dədə-baba yurdları-

mıza qayıdışımızla bağlı mövqeyini ifadə etməyiblər”. İcma Avropa Şurasının insan hüquqları üzrə komissarını sələflərinin, eləcə də Avropa Şurası Parlament Assambleyasının səhlərlərini təkrar etməməyə, insan hüquqlarına münasibətdə ayırıcı xətt çəkmək siyasətindən əl çəkməyə və bizim Ermənistanla qayıdış hüququmuza dəstək verən ictimai bəyanatla çıxış etməyə çağırır.

Görünən odur ki, Qərbi azərbaycanlıların qayıdışı məsələsinin beynəlxalq müstəviyə çıxarılması Avropa Şurası, o cümlədən Avropa Parlamenti kimi qurumların marağında deyil. Bu qurumlar erməni diasporunun və lobbisinin alətlərindən başqa bir şey deyil. Sanki Avropa Şurası Azərbaycana qarşı qərəzli münasibətdə Avropa Parlamenti ilə yarışa girib. Bugünlərdə Avropa Parlamentinin bir qrup deputatı

Avropa Parlamenti ikiüzlü siyasət aparır

təşviq edilməsi kimi qiymətləndirib. Qeyd olunub ki, ədalət təmin edilmədən sülhə nail olmaq mümkün deyil: “Bu günlərdə azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum olunmuş erməni əsirləri şəxslər keçən əsrin sonlarından başlayaraq bütöv bir regionu sonsuz faciələrə, eləcə də biz Qərbi azərbaycanlıların öz dədə-baba yurdlarından deportasiya olunmasına düçar etmiş “miatsum” ideologiyasının daşıyıcıları və icraçılarıdır. Avropa Parlamentinin üzvləri suveren ölkənin daxili işlərinə qarışmaq, ona iftiralər atmaqdan, yuxarıda qeyd edilən şəxslərin qanlı əməllərindən əziyyət çəkmiş Qərbi azərbaycanlıların Ermənistanla öz doğma yurdlarına qayıdışına ictimai dəstək verməlidir”.

Bir sözlə, Avropa Şurası ilə Avropa Parlamenti ikili standartlara son qoymalıdır. Onların mövqeyindən asılı olmayaraq, Qərbi azərbaycanlıların tarixi torpaqlarına qayıdışı mütləq gerçəkləşməlidir. Təsədüfi deyil ki, Qərbi Azərbaycan İcması BMT Baş katibinə, Avropa İttifaqı Şurasının Prezidentinə, UNESCO-yə və digər beynəlxalq təşkilatlara müraciətlər edib. Bir neçə gün öncə ABŞ-ın vitse-prezidenti Vensə də müraciətin edilməsi qayıdış istiqamətində sistemli tədbirlər görüldüyünü təsdiqləyir.

Nardar BAYRAMLI

Qayıdış həmin insanların mənəvi haqqıdır

Əlbəttə, Qərbi Azərbaycan İcması bu mövqeyində tamamilə haqlıdır. Nəzərə alaq ki, Qərbi azərbaycanlıların doğma yurdlarına qayıdışının təmin olunması onların beynəlxalq hüquq çərçivəsində müəyyənlanmış fundamental haqlarından biridir. Azərbaycanlıların vaxtilə mütləq əksəriyyət təşkil etdiyi indiki Ermənistan ərazisindən tamamilə qovulması 1991-ci ildə başa çatıb. Aparılmış etnik təmizləmə nəticəsində indi həmin ərazidə yalnız ermənilər yaşayırlar. Azərbaycanlılara qarşı törədilmiş etnik

təmizləmə əksər hallarda dövlət orqanlarının sistemli fəaliyyəti ilə zərər, soyqırım, kütləvi qətləmlər və insanlıq əleyhinə digər cinayətlər və insan hüquqlarının kobud pozulması yolu ilə həyata keçirilib. Bu proses 1905-1906, 1918-1921, 1948-1953 və 1987-1991-ci illərdə xüsusilə şiddətli və amansız olub. Ermənistan adlanan ərazidə azərbaycanlılara məxsus olan tarixi və mədəni irs, o cümlədən məscidlər və qəbiristanlıqlar kütləvi şəkildə dağıdılıb, yer adları dəyişdirilib, azərbaycanlılara qarşı sistemli

xarakterli irqi ayrı-seçkilik həyata keçirilib.

Qərbi azərbaycanlıların tarixi torpaqlarımıza qayıdışının təmin edilməsi üçün bütün imkanlardan, o cümlədən beynəlxalq platformalardan istifadə olunur. Bu istiqamətdə Qərbi Azərbaycan İcması müvafiq beynəlxalq təşkilatlara müraciətlər edir. Azərbaycanın öz ərazilərini işğaldan azad etməsi, müharibənin qələbə ilə başa çatması ədalətin bərpa olunması istiqamətində mühüm addım olub və iki ölkə arasında sülh imkanlarını artırır. Digər tərəfdən, indiki Ermənistan ərazi-

sindən qovulmuş azərbaycanlıların öz evlərinə qayıda bilməməsi, bu ölkədə monoetnik dövlətçilik, etnik təmizləmə və sistemli irqi ayrı-seçkilik vəziyyətinin davam etməsi böyük ədalətsizlikdir və bu, davamlı sülhün bərqərar olunmasına böyük əngəl törədir.

Azərbaycanı “bütün erməni məbusları”nı azad etməyə çağıran bəyanat verib. Qərbi Azərbaycan İcması bu bəyanata da münasibət bildirib. İcma həmin bəyanatı Ermənistanın Azərbaycan ərazilərini işğalına, törətdiyi etnik təmizləməyə, hərbi cinayətlərə göz yumulması və